

TEMA I. INFRAȚIUNI CONTRA PERSOANEI

INFRAȚIUNI CONTRA VIEȚII

1.1. Omorul

Infrațiunea de omor este prevăzută în articolul 188 din Codul penal al României (C.P.) și este cuprinsă în titlul I cu denumirea „Infrațiuni contra persoanei”. Aceasta infrațiune are numai variantă simplă, conținutul juridic reiese din alineatul 1.

Obiectul juridic special este format din relațiile sociale care protejează viața prin respectarea și protejarea dreptului la viață.

Obiectul material este corpul persoanei în viață.

Subiectul activ nu este circumstanțiat, poate fi orice persoană.

Subiectul pasiv nu este circumstanțiat, poate fi orice persoană.

Latura subiectivă. Infrațiunea de omor se comite numai cu intenție, în oricare din formele ei: directă, așa cum este definită în art. 16, alin. 3, lit. a (C.P.) sau indirectă, așa cum este enunțată în art. 16, alin. 3, lit. b (C.P.)

Latura obiectivă. Elementul material poate fi realizat fie printr-o acțiune, fie printr-o inacțiune care materializează intenția făptuitorului și care duce la rezultat, „uciderea unei persoanei”.

Participația penală este posibilă sub toate formele.

1.2. Omorul calificat

Articolul 189 din C.P. cuprinde în mod explicit împrejurările (alin. 1, lit. a-h) în care uciderea unei persoanei va putea fi încadrată ca infrațiune de omor calificat. Aceste împrejurări sunt:

a) cu premeditare.

Pentru a fi reținută premeditarea trebuie îndeplinite 3 condiții¹:

---

¹ A se vedea Octavian Loghin, Tudorel Toader, *Drept penal român. Partea specială*, ediția a III-a, revăzută și adăugită, 1997, p. 82.

1. Existența unui interval de timp între momentul luării hotărârii de a săvârși omorul și momentul comiterii acestuia;
2. Între cele două momente menționate mai sus, făptuitorul să gândească, să planifice activitățile care în dinamica procesului de comitere a faptei prevăzute de legea penală, vor asigura atingerea rezultatului;
3. Făptuitorul să desfășoare acte de pregătire care să contribuie la materializarea activităților gândite și planificate în vederea săvârșirii omorului, între cele două momente. În acest sens exemplificăm²: obținerea de informații referitoare la programul victimei, procurarea mijloacelor tehnice pe care urmează să le folosească în activitatea infracțională, adaptarea unor instrumente astfel încât să fie apte de a produce rezultatul urmărit, crearea condițiilor favorabile.

b) din interes material.

Interesul material urmărit de făptuitor este aferent laturii subiective, și va fi reținut ca o circumstanță personală. În literatura de specialitate³ este explicat înțelesul acestuia, după cum urmează: „făptuitorul are convingerea că îl va realiza pe o cale aparentă legală, că acel avantaj patrimonial îi va reveni de drept”. Ca urmare, dacă lipsește acest mobil nu se va reține împrejurarea agravantă prevăzută la art. 189, alin. 1, lit. b. Însă, motivul, va fi criteriu general de individualizare a pedepsei⁴.

c) pentru a se sustrage ori pentru a sustrage pe altul de la tragerea la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse

Făptuitorul urmărește în momentul comiterii omorului un scop. În cazul în care scopul nu este realizat, se va reține omorul calificat cu forma de vino-văție intenție directă (urmărește). Făptuitorul comite omorul urmărind fie:

- sustragerea sa de la tragerea la răspundere penală;
- sustragerea altei persoane de la răspunderea penală;
- sustragerea sa de la executarea unei pedepse;
- sustragerea altei persoane de la executarea unei pedepse.

---

² A se citi Gheorghe Diaconescu, Constantin Duvac. *Drept penal. Partea specială*, Editura C.H. Beck, București, 2009, p. 86.

³ Tudorel Toader, *Drept penal. Partea specială*, ediția a 6-a, revizuită și actualizată, Editura Hamangiu, București, 2012, p. 44.

⁴ A se vedea art. 74, alin. 1, lit. d C.P. cu denumirea marginală „Criteriile generale de individualizare a pedepsei”.

d) pentru a înlesni sau a ascunde săvârșirea altei infracțiuni.

În Codul penal al României la art. 174 este arătat ce se înțelege prin „săvârșirea unei infracțiuni”⁵. Prin raportare la conținutul legal al articolului mai sus menționat, reținem că omorul comis în această împrejurare va fi reținut ca omor calificat atunci când făptuitorul în momentul comiterii faptei a urmărit fie:

- să înlesnească săvârșirea unei alte infracțiuni, în sensul⁶ de a facilita, a ușura, a asigura contextul necesar pentru a comite o altă infracțiune;
- să ascundă săvârșirea unei alte infracțiuni.

Așadar, omorul comis în această modalitate normativă, pe latură subiectivă va fi posibil, numai prin forma de vinovăție intenție directă .

e) de către o persoană care a mai comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor.

Împrejurarea prevăzută la această literă se individualizează prin faptul că făptuitorul se află la a doua faptă care aduce atingere vieții, comisă cu intenție, în modalitatea normativă prevăzută la art. 188 C.P. Ipotezele în care se va reține această circumstanță sunt:

- prima faptă, prin conținutul constitutiv a fost judecată ca infracțiune de omor („...a mai comis o infracțiune de omor”) sau
- prima faptă, prin conținutul constitutiv a fost judecată ca tentativă la infracțiunea de omor („...a mai comis o tentativă la infracțiunea de omor”).

Circumstanța pe care o analizăm este una personală, nu se răsfrânge asupra celorlalți participanți.

f) asupra a două sau mai multor persoane

Elementul material, circumstanțial va fi realizat prin acțiuni sau/și inacțiuni comise în aceeași împrejurare. Pentru a reține această împrejurare este esențial ca numărul de victime să fie de minimum două („asupra a două”) însă, numărul de victime mai mare va fi luat în considerare în procesul de individualizare a pedepsei⁷.

---

⁵ „...săvârșirea oricăreia dintre faptele pe care legea le pedepsește ca infracțiune consumată sau tentativă, precum și participarea la comiterea acestora în calitate de coautor, instigator sau complice”.

⁶ Dex online, <https://dexonline.ro/definitie/%C3%AEnlesni>

⁷ A se vedea art. 74, alin. 1, lit. c din C.P. cu denumirea marginală „Criteriile generale de individualizare a pedepsei”.

Circumstanța este reală și se va aplica în funcție de condițiile concrete în care s-a comis fapta. Astfel, se răsfrânge asupra participanților în ipotezele în care aceștia au cunoscut-o sau au prevăzut-o.

g) asupra unei femei gravide

În această împrejurare subiectul pasiv este circumstanțiat, prin starea esențială de graviditate. Pentru reținerea acestei împrejurări este important a se investiga, ce cunoștea făptuitorul în raport cu starea victimei. Ipotezele de lucru ar putea fi următoarele:

- făptuitorul cunoștea faptul că femeia este însărcinată, situație în care se va reține circumstanța prevăzută de lege;
- făptuitorul nu cunoștea faptul că femeia este însărcinată, situație în care nu se va reține această circumstanță;
- făptuitorul era în eroare cu privire la starea de graviditate a victimei pentru că își dorea ca aceasta să fie însărcinată, situație în care nu se va reține această împrejurare;
- făptuitorul a greșit victima (și ucide o femeie însărcinată, neștiind că este însărcinată) situație în care nu se va reține această circumstanță.

h) prin cruzimi

Înțelesul noțiunii exprimă bestialitate, ferocitate, brutalitate⁸. Pentru ca această circumstanță să fie reținută la încadrarea juridică este necesar ca:

- făptuitorul să comită fapta cu intenție directă, în sensul să prevadă și să urmărească producerea de suferințe fizice și psihice prelungite victimei;
- făptuitorul să folosească mijloace apte de a produce suferințe sau/și leziuni iar prin metodele aplicate, anterior/concomitent/ulterior săvârșirii acțiunilor sau/și inacțiunilor să rezulte uciderea;
- urmele lăsate la fața locului să provoace sentimente de groază persoanelor care descoperă fapta, care prin diferite mijloace află date despre împrejurările concrete în care s-a comis fapta.

1.3. Uciderea la cererea victimei

Infracțiunea de „Ucidere la cererea victimei” este prevăzută în articolul 190 din Codul penal al României (C.P.) și este cuprinsă în titlul I cu denumirea „Infracțiuni contra persoanei”, capitolul I „Infracțiuni contra vieții”. Aceasta infracțiune are numai variantă tip.

---

⁸ <https://dexonline.ro/definitie/cruzime>